

Haulerwijk

Een Bodemprofielonderzoek (*quick scan*) in de Gemeente Oøststellingwerf

dr. Johan Jelsma
drs. Caroline Tulp

rapport 2003-03/2

maart 2005

 de steekproef
archeologisch onderzoeks-
en adviesbureau

*Haulerwijk:
Een Bodemprofielonderzoek (quick scan) in
de Gemeente Ooststellingwerf*

Een onderzoek in opdracht van
de gemeente Ooststellingwerf
via BügelHajema bv

maart 2003
rapportnummer 2003-03/2
tekst door dr. Johan Jelsma en
drs. Caroline Tulp

De Steekproef, Archeologisch
Onderzoeks- en Adviesbureau
Hogeweg 3
9801 TG Zuidhorn
telefoon 050 - 5779784
fax 050 - 5779786
internet www.desteckproef.nl
e-mail info@desteckproef.nl

Inleiding

Locatie

Het onderzochte gebied bevindt zich ten oosten van het bedrijventerrein aan de Turfsteker te Haulerwijk (zie Figuren 1 en 2). Het terrein bestaat uit vier braakliggende percelen. Aan de zuidzijde wordt het gebied begrensd door een brede sloot. De Turfsteker doorsnijdt het plangebied van oost naar west en het zuidelijke deel van noord naar zuid. Het terrein heeft een omvang van ongeveer 6,5 hectare. De RD-centrumcoördinaten zijn 218,15 en 565,40.

De bodem van het plangebied bestaat uit een laarpodzol met lemig fijn zand (classificatie bodemkaart cHn23 met grondwatertrap V en VI: gemiddelde laagste grondwaterstand meer dan 120 cm beneden het maaiveld en respectievelijk < 40 of 40 tot 80 cm beneden het maaiveld als gemiddelde hoogste grondwaterstand).

In het Centraal Archeologisch Archief (CAA) en in het Centraal Monumenten Archief (CMA) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek zijn geen vondstmeldingen aanwezig die op het onderzoeksgebied of de directe omgeving betrekking hebben.

Aanleiding en doel

Dit onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van de gemeente Ooststellingwerf, via BügelHajema bv, vertegenwoordigd door dhr. F. Hoving. De aanleiding voor het onderzoek is de toekomstige uitbreiding van het bedrijventerrein aan de Turfsteker.

Het doel van het onderzoek is het verkrijgen van een globale indicatie van de kwaliteit (gaafheid) van de bodem op het terrein.

Figuur 1. Overzichtskaart 1 : 25000. Het onderzoeksgebied te Haulerwijk is in rood aangegeven. [Naar: Topografische Dienst. 2000. *Grote Provincie Atlas Friesland / Grutte Provinsje Atlas Fryslân 1:25000*. Vierde editie / Fjirde edysje. Groningen, Wolters-Noordhoff Atlasprodukties / Ljouwert, Afûk]

Methoden en technieken

Het meetsysteem

De basislijn van het meetsysteem loopt evenwijdig aan het noord-zuid lopende deel van de Turfsteker. Boorraai I (boringen 1 tot en met 6) is uitgezet ten westen van, en evenwijdig aan, deze basislijn. De afstand tussen beide bedraagt 30 meter. De tweede boorraai (boringen 7 tot en met 13) is 30 meter ten oosten van de basislijn geplaatst. Zowel boorraai I als II lopen van de zuidelijke grenssloot in noordelijke richting. De afstand tussen de boringen op een raai is 65 meter. Voor de ligging van de boorpunten wordt verwezen naar Figuur 2.

Werkwijze

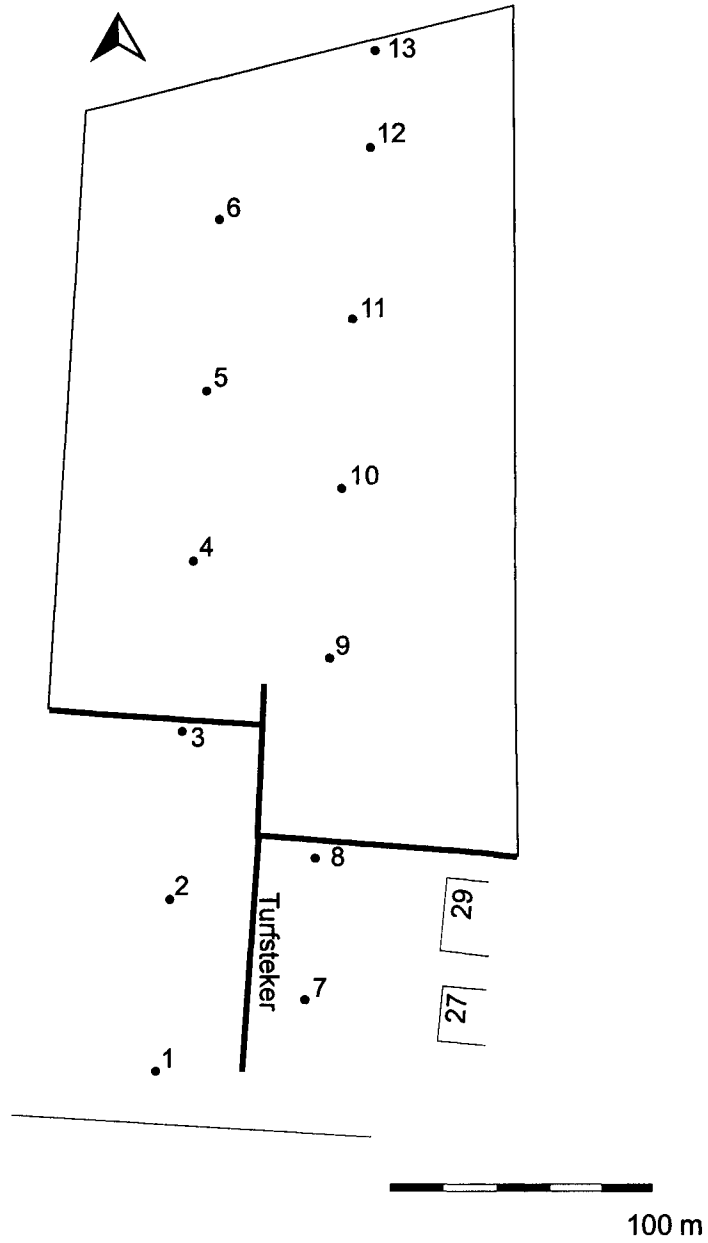
Met behulp van een 8 cm Edelmanboor is de kwaliteit van de bodem bepaald. Het opgeboorde zand is gezeefd op een 4 mm zeef om archeologische indicatoren zoals houtskool, verbrand bot, aardewerk, metaal of bewerkt vuursteen te traceren. Er zijn in totaal 13 boringen uitgevoerd.

Resultaten

Het veldwerk vond plaats op 12 maart 2003. De resultaten per boring zijn in de Appendix weergegeven.

Onder de bouwvoor bevindt zich over het algemeen direct de keileem. Van het oorspronkelijke podzolprofiel zijn weinig resten gevonden. Alleen in boringen 4, 8, 10 en 12 is een restant van een B-horizont (inspoelingslaag) aangetroffen.

In de boringen en aan het oppervlak zijn geen archeologische indicatoren waargenomen.

Figuur 2. Haulerwijk Bedrijventerrein: situatietekening met de boorlocaties.
De genummerde punten geven de uitgevoerde boringen weer.

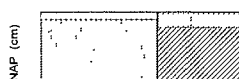
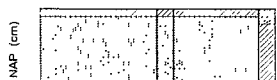
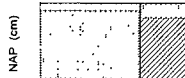
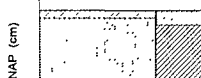
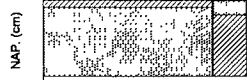
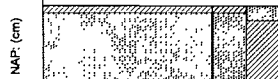
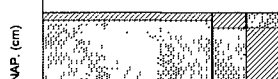

Conclusies en advies

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de bodem van de onderzochte percelen grotendeels is verstoord. Gezien de slechte conditie van het bodemprofiel en de afwezigheid van archeologische vondsten, is de kans klein dat er zich in het plangebied nog onverstoorde archeologische sporen bevinden.

Op basis van de resultaten van deze *quick scan* wordt uitbreiding van het aantal boringen tot 6 per hectare, de dichtheid van een verkennend archeologisch onderzoek, niet noodzakelijk geacht.

Appendix

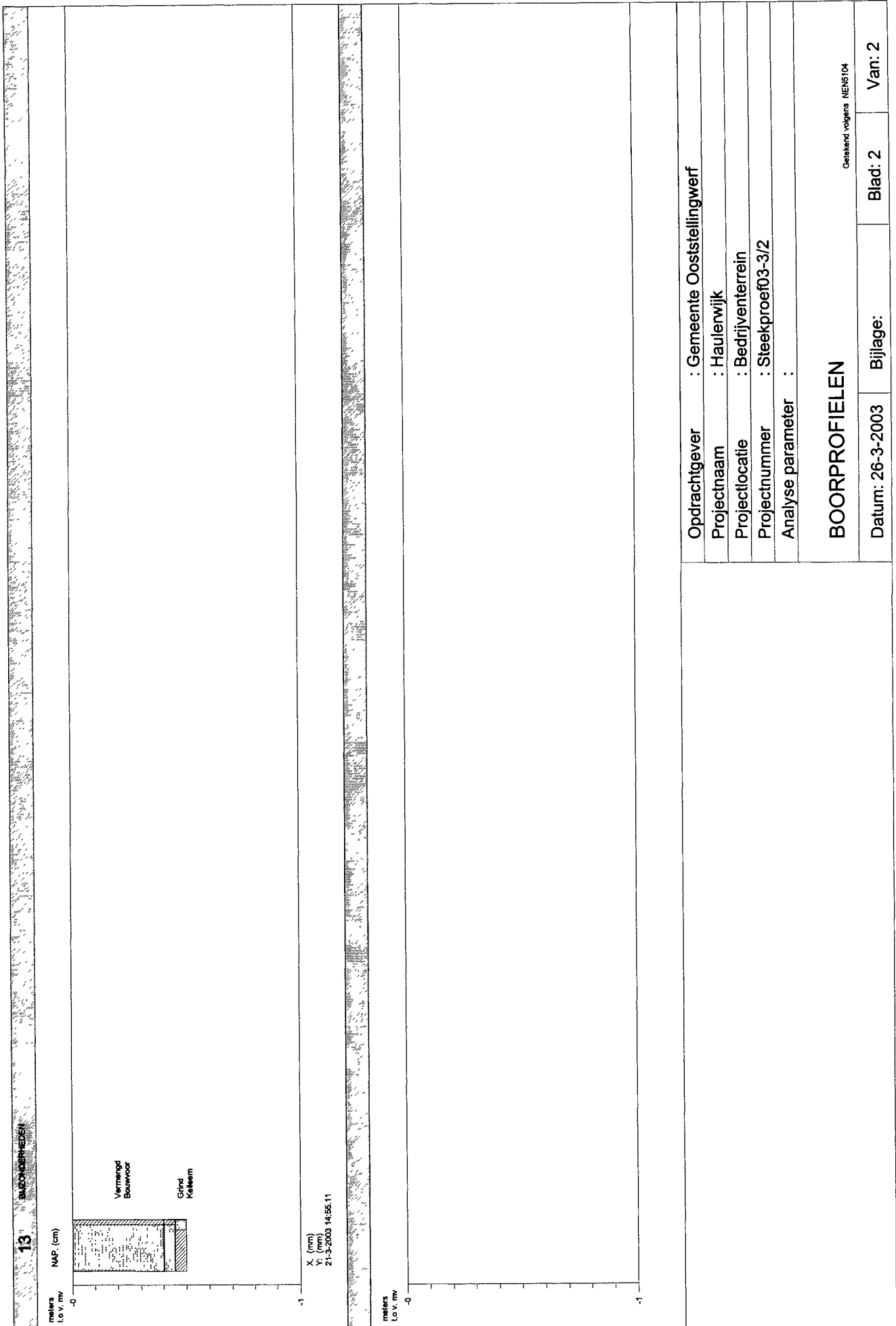
Haulerwijk: boorprofielen en bodembeschrijvingen volgens NEN 5104.

01		02		03		04		05		06	
BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN	
NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)	
											
X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)						
21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11						
07		08		09		10		11		12	
BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN		BIJZONDERHEDEN	
NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)		NAP (cm)	
											
X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)	X (mm) Y (mm) Z (mm)						
21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11	21-3-2003 14:55:11						
<p> Opdrachtgever : Gemeente Ooststellingwerf Projectnaam : Haulerwijk Projectlocatie : Bedrijventerrein Projectnummer : Steekproef03-3/2 Analyse parameter : </p> <p> BOORPROFIELEN Datum: 2-4-2003 Bijlage: Blad: 1 Van: 1 </p> <p style="text-align: right;"> Geleend volgens: NEN104 </p>											

de steekproef

archeologisch onderzoeks-
en adviesbureau

Opdrachtgever : Gemeente Ooststellingwerf

Projectnaam : Haulerwijk

Projectlocatie : Bedrijventerrein

Projectnummer : Steekproef03-3/2

Analyse parameter :

BOORPROFIELEN

Geleidend volgens NEN5104

Datum: 26-3-2003

Bijlage:

Blad: 2

Van: 2

TABEL OVERZICHT VELDWAARNEMINGEN

Opdrachtgever : Gemeente Ooststellingwerf
Projectnaam : Haulerwijk
Projectnummer : Steekproef03-3/2
Projectlocatie : Bedrijventerrein

Meetpunt	Traject (cm-mv)	Grondsoort	Kleur	Bijzonderheden(mate) Geur(sterkte)
01 Boring	0 - 25	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	25 - 35	LEEM, sterk zandig	2.5Y5/3 lgrtjs	Vermengd
	35 - 50	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Verstoord Grind Keileem
02 Boring	0 - 35	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Vermengd Bouwvoor
	35 - 45	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/3 bruin	Grind IJzerhoudend Keileem
	45 - 60	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	
03 Boring	0 - 35	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	35 - 60	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Vermengd Grind IJzerhoudend Keileem
04 Boring	0 - 35	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	35 - 40	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/4 bruin	Vermengd
	40 - 65	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/4 bruin	Vermengd
	65 - 70	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Rest. B-horizont Rest. B-horizont Grind Keileem
05 Boring	0 - 30	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Vermengd
	30 - 45	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Bouwvoor Grind IJzerhoudend Keileem
06 Boring	0 - 35	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	35 - 50	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Vermengd Grind IJzerhoudend Keileem
07 Boring	0 - 50	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	50 - 60	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Vermengd Grind IJzerhoudend Keileem
08 Boring	0 - 50	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	50 - 60	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/3 bruin	Vermengd
	60 - 70	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Rest. B-horizont Grind IJzerhoudend Keileem
09 Boring	0 - 50	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	50 - 60	ZAND matig fijn , sterk siltig	2.5Y6/3 geel	Vermengd
	60 - 70	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Grind Keileem
10 Boring	0 - 25	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor
	25 - 40	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/3 bruin	Vermengd
	40 - 90	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/4 bruin	Rest. B-horizont
	90 - 100	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Rest. B-horizont Grind Keileem
11 Boring	0 - 30	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Vermengd
	30 - 50	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR4/4 bruin	Bouwvoor
	50 - 60	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Grind

TABEL OVERZICHT VELDWAARNEMINGEN

Opdrachtgever : Gemeente Ooststellingwerf
Projectnaam : Haulerwijk
Projectnummer : Steekproef03-3/2
Projectlocatie : Bedrijventerrein

Meetpunt	Traject (cm-mv)	Grondsoort	Kleur	Bijzonderheden(mate) Geur(sterkte)
11 Boring	50 - 60	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Keileem
12 Boring	0 - 20	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Vermengd Bouwvoor
	20 - 30	ZAND matig fijn , zwak siltig,	7.5YR3/2 zwart	Rest. B-horizont
	30 - 50	ZAND matig fijn , zwak siltig,	2.5Y6/4 geel	
	50 - 60	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Grind Keileem
13 Boring	0 - 40	ZAND matig fijn , zwak siltig,	5Y2/1 zwart	Bouwvoor Vermengd
	40 - 45	ZAND matig fijn , zwak siltig,	2.5Y6/4 geel	
	45 - 50	LEEM, sterk zandig	2.5Y6/3 geel	Grind Keileem

